

Pružanje usluga uz opću dozvolu (WAS/RLAN)

Operator je pravna ili fizička osoba koja pruža ili je ovlaštena **pružati javnu komunikacijsku uslugu, ili davati na korištenje javnu komunikacijsku mrežu ili povezanu opremu** (članak 2. stavak 1. točka 34. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17; dalje: ZEK). Javna elektronička komunikacijska usluga je usluga koja se, u pravilu, pruža **uz naknadu**, a sastoji se u cijelosti ili većim dijelom od prijenosa signala u elektroničkim komunikacijskim mrežama, uključujući telekomunikacijske usluge, i **javno je dostupna na tržišnoj osnovi**. Pri tome se pod tržišnom osnovom smatra svaki oblik naknade koji se plaća za navedenu uslugu, neovisno o tome radi li se o izravnom plaćanju usluge ili neizravnom plaćanju putem članarina i sličnih drugih neizravnih oblika plaćanja.

Sukladno članku 9. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, **gradovi, općine i županije** su pravne osobe. Za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti za koje je zakonom određeno da se obavljaju kao javne službe, osnivaju javne ustanove i druge pravne osobe. Također, članak 25. stavak 4. ZEK-a određuje da ako Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvaruje vlasništvo ili zadržava nadzor nad pravnim osobama koje upravljaju elektroničkom komunikacijskom mrežom i/ili pružaju elektroničke komunikacijske usluge, tijela nadležna za izdavanje dozvola za građenje i uporabu elektroničkih komunikacijskih mreža i elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme moraju biti strukturno odvojena od tijela koja ostvaruju vlasničke ili nadzorne ovlasti nad tim pravnim osobama, uz poštivanje načela nediskriminacije.

Udruge se registriraju pri registru udruga, a Zakonom o udrugama (NN br. 74/14, 70/17 i 98/19) također su definirane kao pravne osobe. Obveze operatora prema članku 32. stavku 1. ZEK-a operatori javnih elektroničkih komunikacijskih mreža i javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga, koje se pružaju na tržišnoj osnovi, moraju obavijestiti Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) u pisanom obliku, najmanje petnaest dana unaprijed, o početku, promjenama i završetku obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga. Prethodne obavijesti podnose se putem sustava [e-Operator](#). Operatori su dužni poštivati odredbe ZEK-a, a posebno skrećemo pozornost na:

- Poglavlje VII. vezano uz prava korisnika usluga i zaštitu potrošača
- Poglavlje XII. vezano uz zaštitu podataka i sigurnost elektroničkih komunikacija

Prema članku 108. stavku 1. ZEK-a operatori javnih komunikacijskih mreža i javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga moraju o vlastitom trošku osigurati i održavati funkciju tajnog nadzora elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, kao i elektroničke komunikacijske vodove do operativno-tehničkog tijela nadležnog za nadzor elektroničkih komunikacija u skladu s posebnim zakonom kojim je uređeno područje nacionalne sigurnosti (Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija, Zvonimirova 4, Zagreb, tel: 4607 700).

Operatori su prema Pravilniku o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a (NN br. 144/20) dužni plaćati naknadu izraženu u postotku od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj kalendarskoj godini ostvarili operatori u obavljanju djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga na tržištu. Naknada se plaća na dio godišnjeg bruto prihoda

operatora od obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga na tržištu koji prelazi 7.500.000,00 kuna po stopi **0,20 %**.

Ukoliko se pri pružanju usluge koristi radiofrekvencijski spektar, isti se može koristiti u skladu s izdanom dozvolom za uporabu radiofrekvencijskog spektra, uz poštivanje ograničenja navedenim u odgovarajućim općim dozvolama kao što su: ograničenje izračene snage, uporaba u zatvorenim/otvorenim prostorima i slično. Način izdavanja dozvole za određeni dio spektra je određen [Tablicom namjene radiofrekvencijskog spektra](#).

Ako se spektar koristi na temelju [opće dozvole](#) za koju je navedena obveza prijave, operator je dužan prije početka rada radijske postaje HAKOM-u prijaviti podatke o zemljopisnoj lokaciji i tehničke podatke za svaku postavljenu radijsku postaju ili izmjenu parametara postojeće radijske postaje. WAS/ RLAN radijske postaje prijavljuju se putem aplikacije [e-Prijava RP](#).

[Opće dozvole](#) koje se odnose na slobodni radiofrekvencijski spektar i mogu se koristiti za pružanje usluga pristupa internetu su:

[OD-16 \(2400-2438.5 MHz\)](#)

[OD-85a \(5150-5250 MHz\)](#)

[OD-86a \(5250-5350 MHz\)](#)

[OD-201 \(5470 – 5725 MHz\)](#)

Operatori su dužni prijaviti sve uređaje koji rade na temelju navedenih općih dozvola. Ukratko, ukoliko se **javna** elektronička komunikacijska usluga pruža uz **naknadu** (izravnu ili neizravnu), pravna ili fizička osoba (**obrt, trgovačko društvo, udruga**) je dužna HAKOM-u podnijeti **prethodnu obavijest** i time postaje operator. Operator, koji spektar koristi na temelju opće dozvole, je dužan HAKOM-u **prijaviti svaku postavljenu radijsku postaju**.

Javne ustanove i druge pravne osobe osnovane od gradova, općina, županija, hoteli, ugostiteljski objekti i drugi subjekti koji nude besplatni bežični pristup internetu bez ikakvog oblika naknade – izravne ili neizravne, prema navedenim propisima nisu dužni prijaviti se HAKOM-u za obavljanje navedene usluge. Ukoliko im samu uslugu obavlja druga pravna ili fizička osoba kojoj ti subjekti plaćaju naknadu, onda je ta pravna ili fizička osoba dužna postati operator i ispunjavati obveze sukladno propisima.